Yaşa, benim Halkım!

Ana Sözü

ANA SÖZÜ 1988

www.anasozu.com

№ 15-16 (634-635) **22 Harman ay (avgust) 2015** **Paası - 4 ley 00 bani**

BARBARLIK!
Mihail ÇAKİRin byustunu çaldılar

Anılmış gagauz hem dünnä aydınadıcısının Mihail ÇAKİRin mezarından byustu çaldılar.

Bu iş ortaya çıktı Harman ayın (avgust) 15-dä, açan gagauzların başka Büük adamını İvan KONSTANDOGLUyu Kişinevun merkez mezarlıında topraa verdilär. *(Mihail ÇAKİRin mezarı da hep bu mezarlıkta bulunêr).*

Mihail ÇAKİRin byust koyulduydu Gagauziya İspolkomun tarafından 2011-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 12-dä.

Gagauziya Başkanı Mihail ÇAKİRin mezarında barbarlıklan ilgili açıklama yaptı

Anılmış gagauz hem dünnä aydınadıcısının, protoierey Mihail ÇAKİRin mezarında yapılan barbarlıklan hem Mihail ÇAKİRin mezar byustunun çalınmasınnan ilgili olarak Gagauziya Başkanı İrina VLAH Harman ayın 15-dä bir açıklama yaptı.

Açıklamakta Başkan, kendi hem bütün Gagauziya insanının adından bildirdi, ani bu barbarlık hem vandalizma aktı hiç birini raat brakmadı.

Canabisi açıkladı, ani danıştı Moldova içişleri ministrusuna, nekadar tez bulsunnar kabaatlıları hem hepsini yapsınnar byustu bulmak için hem onu erinä koymak için, bildirer Gagauziyanın ofiţial saytı.

Gagauz Respublikasınnın 25-ci yıldönümü bakıldı

1990-cı yılın Harman ayın (avgust) 19-da, Gagauz Halkı kendi Üstolan Kongresindä Gagauz Respublikasını kurdu! Bu Büük yortunun, Gagauz Respublikasının kurulmasının, 25-ci yıldönümünü 2015-ci yılın Harman ayın (avgust) 19-da bütün Gagauziyada baktılar. Kutlama programalarında vardı yortulu toplantılar, konţertlär, sport yarışmaları, sergilär hem oyunnar. Belliki yıldönümü yortunun en büük sıraları Komrat kasabasında oldular. Para sıkıntıların beterinä, Gagauz Respublikasının kurulmasının 25-ci yıldönümünü hem Komrat kasabasının 226-cı yıldönümü Gününü birleştirdilär.

Yortu başladı klisedä liturgiyaylan. Sora Gagauziya öndercileri Gagauziyanın Şan Aleyasının önündä açtılar bir Anmak taftasını, angısında rus (???) dilindä yazılı, ani "Здесь будет воздвигнута Мемориальная плита, посвященная подвигу гагаузского народа в борьбе за свое самоопределение в связи с 25-ти летием Гагаузской Республики" (*Gagauziyanın koca bir Bilim Merkezi çevirämemiş bu 21 lafı gagauzçaya!!!*)

4-cü sayfa

Büük adamdı, İnteligent adamdı, Adam gibi adamdı!

İvan Födoroviç KONSTANDOGLU
(12.02.1936-13.08.2015)

Harman ayın 13-dä raametli oldu gagauzların Büük adamı, üüredici, ministru yardımcısı İvan Födoroviç KONSTANDOGLU.

İvan Födoroviç duudu Tomay küüyündä. O küçükkänä, Konstandoglu aylesi represiyalara düştü. Bu beterä da, Tomay küüyündä kaçıp, onnar erleşti Çok Meydan küüyündä. Burada İvan Födoroviç büüdü hem çok yıllar yaşadı. Akıllı hem terbiedilmiş bir uşak oldu. Eni yaşamakta kendi erini buldu. Üürendi üüredici. Şkolalardan kaarä, çeşitli devlet strukturalarında büük erlerdä işledi. Çok yıllar oldu Kişinev kasabasının üüredicilik Upravleniyasının başı. Üzlärcä insana yol verdi.

XX-ci üzyılın 90-cı yıllarında Moldova üüredicilik Ministrusunun yardımcısı işledi. Burada İvan Födoroviç KONSTANDOGLU çok çalıştı, ani gagauzlar kendi ana dilini üürensinnär. Durmamayca savaştı, ani gagauz dili latin grafikasına geçsin deyni. Zaamet etti, ani Kişinev pedagogika Üniversitetında gagauz hem romın dilindä gagauz grupaları olsun.

İvan Födoroviç KONSTANDOGLU Gagauziyanın Şannı vatandaşı adını taşıyardı, SSSR hem Moldova devlet ordennarına saabiydi.

Büük adamdı, İnteligent gibi adamdı, Erindä adamdı, Adam gibi adamdı!

Topracın ilin olsun! Allaa kabletsin Canabini saa yanına.

Todur ZANET

6-cı sayfa

İspolkom 100 gün işi için söz tuttu

Harman ayın 10-da Gagauziya İspolkomu kendi 100 gün işi için cuvap verdi. İspolkomun adından Gagauziya Halk Topluşu deputatların hem jurnalistlerin önündä söz tuttu Gagauziya Başkanı İrina VLAH.

Sözün arlıı oldu Gagauziya hem Merkez kuvetlerin arasında işbirlii hem ilişkileri için. Başkan açıkladı ani, bu uurda büük ilerlemeklär oldu, çünkü İspolkom hem GHT kendi zaametlerini birleştirdilär.

Annadarak Moldova Respubikasının Merkez kuvetlerinnän işbirlii için, İrina VLAH söledi, ani İspolkom emin verdiktän sora, Gagauziyaya vizitlan geldilär Moldovanın Prezidentı Nikolae TİMOFTİ, eski premyer-ministru Kiril GABURİÇ, eni premyer-ministru Valeriy STRELEŢ, Moldova Parlamentın predsedateli Adrian KANDU.

İspolkomun predsedateli söledi, ani üç ayın içindä Gagauziyanın soţialpolitika durumu iileşti, bücet 107% tamamnandı.

Ekonomika uurunda da ilerlemelär var. Eni predpriyatiyalar açıldı. Eksport 15% zeedelendi. Verildi kolaylıı Rusiyaya 23 kompaniya meyva hem şarap mallarını satsın.

Dış ilişkşlär hem işbirlii için söleyeräk, Gagauziya Başkanı urguladu, ani bu uurda annaşmalar Rusiya, Belarusiya hem Estoniya bölgelerinnän imzalandılar.

Başkanın sözündä infrastruktura proektları da kalmadı bir tarafta. Canabisi açıkladı, ani İspolkom durmamayca bu uurda çalışêr. Ölä, Türkmenistanın yardımınnan, Çöşmä küüyündä eni uşak başçası yapılêr. Hep o küüdä lişeyin örtüsünü düzmää deyni 750 bin ley verildi. Başka küülerä da bu uurda yardımnar yapılêr. Yardımnar yapılêr bolnişalara da.

Gagauziya Başkanı İrina VLAH urguladı, ani ileri dooru da İspolkom, hiç yavaşamadaan, kendi işindä ileri gidecek.

Komratta "Gagauz Halkı" akıntının aktivistlerin evilerinä anmak taftaları koyulacek

Harman ayın 19-da Gagauz Respublikasının 25-ci yılı tamamnandı. Bu yıldönümünä karşı, Komrat kasabanın Soveti aldı karar, ani "Gagauz Halkı" akıntının komratlı aktivistlerin evilerinä anmak taftaları koymaa.

Bu iş için Sovetä danıştı Komrat rayonun başı Vladimir GARÇEV. Anmak taftaları koyulacek o evlerä, neredä yaşadılar "Gagauz Halkı" aktivistleri Andrey BUYUKLI, İvan GARÇU, İvan POMETKO, Dimitriy BABARAYKA, İavan TOPAL, Yuriy GAYDARCI, İvan LEYÇU.

V. STRELEŢın bizä iki aftada iki vizitı

Valeriy STRELEŢ, Moldovannın Premyer-ministrusu olduktan sora, Kişinevdan dışarı ilk iki vizitını, Harman ayın 6-da hem 19-da, Gagauziyaya yaptı.

***

Harman ayın 6-sı. Moldovannın Premyer-ministrusunu Valeriy STRELEŢı Gagauziyanın başkannık binasının önündä tuz-ekmeklän karşladılar Gagauziyanın Başkanı İrina VLAH hem Gagauziya Halk Topluşun Başı Dimitriy KONSTANTİNOV. Nedän sora, üüsek musaafirä deyni, gagauz artistleri gagauz halk oyunnarını oynadılar.

Gagauziyanın Başkanınnan hem GHT Başınnan ayırı buluşmaktan sora, Valeriy STRELEŢ Komrat Devlet Universitetında buluştu Gagauziya cümnesinnän. Buluşmada pay aldılar Gagauziya İspolkomun azalrı, GHT deputatları, primarlar, şkolaların direktorları, başka cümne insannar.

Ayrıca Moldovannın Premyer-ministrusu tanıştı Komrat rayon bolniţasının hirurgiya binasınınnan hem bir çiftçilik çorbacılıınnan.

***

Harman ayın 19-zu. Harman ayın 19-da, Moldovannın Premyer-ministrusu Valeriy STRELEŢ Gagauz Respublikasının 25-ci yıldönümünü kutlama toplantısına katıldı, angısından sora, Gagauziya Başkanı İrina VLAHlan hem Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOVlan barabar, Avdarma küüyünä yollandılar.

Burada Canabilerini tuz-ekmeklän karşladı küüyün primarı İvan KASIM, nedän sora da tanıştırdı onnarı küüyün primariyasının eni binasınnan.

Binayı musaafirlär beendilär. Premyer-ministru Valeriy STRELEŢ açıkladı, ani primariyanın toplantı salonu Moldova Pravitelstvosunun toplantı salonuna benzer. O üzerä burada pravitelstvonun toplantısınu yapmaa pek uygun. ***"Ama ilktän,*** - dedi Valeriy STRELEŢ, - ***biz küüyä gelän yolun remontundan başlayacez"***. (*Neettä var yolu taa Kiriyet küüyünädän yapmaa - nışan "AS"*).

Sora musaafirlär küüyün muzeyinä uuradılar. Muzeyin direktoru Todur MARİNOGLU söledi, ani nogay soyları kurmuşlar Avdarma küüyünü 1563-cü yılda. Bundan kaarä musaafirlerä aannadıldı muzeyin eksponatları için.

Muzey kompleksında Valeriy STRELEŢ koydu çiçek aaçlaa kurban olan avdarmalıların anmak taşına.

O günü Avdarmanın musaafirleri tanıştılar küüyün biznes merkezinnän, Yaratmak Evinnän, neredä türlü sekţiyalarda zanaatlanêr 100 zeedä uşak.

Moldova Premyer-ministrusu hem Türkiye Kişinev Büükelçisi buluştular

Harman ayın 10-da Moldova Premyer-ministrusu Valeriy STRELEŢ kendi çalışmak odasında kabletti Türkiye Büükelçisini Mehmet Selim KARTALı. Nicä bildirdi premyer-minstrunun pres-slujbası "Valeriy STRELEŢ, Premyer-ministru olarak, seftä buluşêr Türkiye Büükelçisinnän. Ama taa ileri onnarın arasında tanışmak ta vardı, buluşmaklar da olduydu".

Moldova Premyer-ministrusu Valeriy STRELEŢ açıkladı, ani ***"pek üüsek uurda tutêr Mehmet Selim KARTALlan tanışmasını hem işbirliini"***. Canabisi urguladı, ani ***"ileri dooru da Moldova-Türkiye dostluu hem işbirlii ilişkileri ilerleyeceklär hem alış-veriş hem ekonomika işbirlii taa da hızlanacek"***.

Kendi tarafından Türkiye Büükelçisini Mehmet Selim KARTAL açıkladı, ani ***"iki devlet arasında çeşitli sferalarda ilişkilär taa dinamiklı ilerleyeceklär"***. Canabisi urguladı, ani ***"Premyer-ministru Valeriy STRELEŢın Kişinevdan dışarı ilk vizitı Gagauziyaya olması – bu bir pozitiv signal. Zerä Gagauziya cümnesi Türkiye hem Moldova arasında dostluun hem işbirliin kaavileşmesindä en önemni rolü oynêêr"***.

Moldova Premyer-ministrusu Valeriy STRELEŢ büük hodulluklan urguladı, ani ***"Moldovanın pravitelstvosu da kendi tarafından Gagauziyanın öndercilerinnän keskin diologta bulunêr, çünkü Evropa integraţiyasında hem insannarın taa islää yaşaması için Moldovada infrastruktura proektlarını yapmakta ortak uurlarımız var"***.

Buluşmada incelendilär o proektlar, angılarını Türkiye Respublikası TİKA (*Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu*) yolunnan Moldovada ömürä geçirer.

Taraflar urguladılar, ani iki devlet arasında pozitiv dialogu ileri dooru da ilerletmää.

Fotolar – gov.md

TİKA proektları detalli incelendilär

Harman ayın 14-16 günnerindä Moldovada hem Gagauziyada Türkiye TİKA merkezindän delegaţiya bulundu. Delegaţiyada vardılar TİKA Balkannar hem Dou Evrupa Daire Başkanı Dr. Mahmut ÇEVİK, TİKA Moldova masası sorumnusu Kübra TÜRK, TİKA spеţialistı hem stroyka injenerı Emra AKSOY hem Türkiyedän ALBAMİMARİ firma temsilcisi hem arhitektoru İbrahim ALBAYRAK.

Harman ayın 14-dä Türkiyedän delegaţiya azaları hem Kişinev TİKA koordinatoru Canan ALPASLAN, koordinator yardımcısı Mustafa KICIR, TİKA ofisin çevirici-asistentları Roman KALAK hem Dimitriy ZAHARİYA Kişinevda buluştular Gagauziya Başkanı İrina VLAHlan hem Başkan yardımcısı Vadim ÇEBANnan. Buluşmada incelendilär o proektlar, ani TİKA tarafından Gagauziyada ilkin yapılacek. O proektların arasında *"Türkiye Prezidentı Recep Tayyip ERDOĞAN üüredicilik kompleksın"* Komratta yapılması, Komrat rayon bolnitasının eni korpusun hem 24 saat işleyän uşak başçanın yapılması. Bundan kaarä annadıldı TİKAnın Gagauziya Bilim Merkezindä başarılan proektı hem Gagauziyanın alış-veriş Palatasına yapılan yardımnarı için.

Hep o günü TİKA delegaţiyası tanıştı Kişinevun *"Ana hem uşak Merkezi"* bolnitasınnan da. Burada da büük bir saalık proektı hazırlanêr.

Kişinevda buluşmalardan sora, hep o günü delegaţiya azaları yollandılar

Gagauziyaya, neredä buluştular İspolkomun Predsedatel yardımcısınnan Olesä TANASOGLUylan hem İspolkomun azalarınnan. Nedän sora tanıştılar o erlärlän neredä lääzım yapılsın *"Türkiye Prezidentın Recep Tayyip ERDOĞAN üüredicilik kompleksı"*, 24 saat işleyän uşak başçası hem Komrat rayon bolnitasının eni korpusu.

Annadarak Komrat rayon bolnitasının eni korpusu için, Dr. Mahmut ÇEVİK urguladı, ani bu binada terapiya, pediatriya hem eni duan evlatlara deyni intensiv terapiya bölümneri olacek.

Hep o günü Türkiye Kişinev Büükelçiliin 1-ci sekretari hem Büükelçi vekili Başar BAŞOL, TİKA Balkannar hem Dou Evrupa Daire Başkanı Dr. Mahmut ÇEVİK, Gagauziya İspolkomun Predsedatel yardımcısınnan Olesä TANASOGLUylan, şiridi kesip, ofiţial açtılar Gagauziya Bilim Merkezini. Bu merkezin mebeli, kompyutorları hem başka oborudovaniyası TİKA tarafından baaşlandı.

TİKAnın Gagauziyada yapılan proektlarının ikinci adımı Çadırda, Valkaneştä hem Kıpçak küüyündä olacek. Laf gider uşak başçaları için, saalık hem başka soţial proektları için. Onuştan TİKA delegaţiyası bu erleri da gezdi, oraların primarlarınnan buluştu hem erindä durumnan tanıştı.

27 yıl geeri çıktı "Ana Sözü" gazetanın ilk nomeri

Советская Молдавия
Ана сөзү
ОБЩЕСТВО ХЕМ ПОЛИТИКА ЕКЛЕМЕСİ ГАЗЕТАЙА «СОВЕТСКАЯ МОЛДАВИЯ»
ИИ САТТА!
«Серин су»

1988-ci yılın Harman ayın (avgust) 14-dä tipardan çıktı "Ana Sözu" gazetamızın ilk nomeri. O paalı hem istoriyalı gündän artık 27 yıl geçti.

Taa ilk adımından büünkü gündän "Ana Sözu" gazetası durmamayca, gecä-gündüz izmet eder paalı GAGAUZ Halkımıza, ana dilimizä, literaturamıza, devletliimizä, kulturamıza, istoriyamıza, hepsinä, neyä deniler GAGAUZLUK.

Hepsimizi kutlêêrız bu yortuylan. Hepsimizä saalık hem uzun ömür.

Yaşasın "Ana sözu" gazetamız hem onunnan bilä Gagauzlar hem Gagauzluk yaşasın!

Taa bir devletä vizasız

Moldova pravitelstvosu ratifikaţiya yaptı annaşmaya, ani yapıldı Tirana-Kişinev arasında 2015-ci yılın Hederlez ayın (may) 22-dä, iki devlet arasında vizasız yolculuk için.

Bunda ötää, biometrika pasportlarına saabi olan Moldova vatandaşları *Bosniya hem Gerţogovina* devletindä 6 ayda 90 gün var nicä vizasız bulunsunnar.

Komrat kasabası 226-cı yıldönümünü kutladı

Harman ayın 19-da Komrat kasabasının 226-cı yıldönümü Gagauz Respublikasının 25-ci yıldönümü sıralarınnan bilä kutlandı. Komrat primarı Sergey ANASTASOV, Komrat kasaba Sovetin başı Georgiy ZLATOV hem Sovetin azaları Komrat kultura Evindä Gagauz Respublikasının 25-ci yıldönümü kutlamlarına katıldılar.

Avşam üstü da kasabanın merkez meydanında Komratın 226-cı yıldönümün ofiţial meropriyatiyaları oldu. Meydanda kurulan ştenadan söz tuttular Komradın primarı Sergey ANASTASOV, Gagauziya Başkanı İrina VLAH, Gagauziya Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV, Kişinev TİKA koordinatoru Canan ALPASLAN, Komrat kasaba Sovetin başı Georgiy ZLATOV.

Bu sözlerdän sora kimi cümne, kultura hem iş adamnarına "Komrat şannı vatandaşı" adı verildi. Onnarın arasında var kompozitor İlya İlyiç FİLEV, Mariya Matveevna ŞİHOVA, Vasilisa Georgievna MİKOTİNA, Ekaterina İvanovna ANDRİEŞ, Aleksandr KENDİGELÄN, İvan Georgieviç TRİNKA.

Kutlamalardan sora meydanda büük bir konţert oldu, angısında pay aldılar ansamblilär *"Düz Ava", "Poläki Bucaka", "Kadınca", "Serin Su", "Vdohnoveniye"* hem da türkücülär Mihail hem Valentina YASIBAŞ, Vitaliy MANJUL, Valentin ORMANCI, Valeriy YUG. Konţerttä pay aldılar Moldova artistleri da – Konstantin MOSKOVİÇ hem grupa *"Lume"*. Kutlamaların bitkisindä salüt yapıldı.

Gagauz Respublikasınnın 25-ci yıldönümü

Şindi

1-ci sayfadan

Sora Komrat kultura Evindä büük bir yortulu toplantısı oldu, angısına katıldılar Gagauz Respublikasının veterannarı, küülerin hem kasabaların delegaţiyaları, cümne hem kultura insannarı, primarlar, Gagauziyanın hem Moldovanın öndercileri, diplomatlar.

Toplantıdan öncä Başkan İrina VLAH, Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV hem Komratın primarı Sergey ANASTASOV binanın önündä karşladılar Moldova Premyer-ministrusunu Valeriy STRELEŢı, Türkiye Kişinev Büükelçiliin 1-ci sekretarini hem Büükelçi vekilini Başar BAŞOLu, Rusiya Büükelçisini Farit MUHAMETŞİNı, Kişinev TİKA koordinatorunu Canan ALPASLANı hem başka diplomatları.

Hepsi musaafirlär tanıştılar kultura Evin hayatında kurulan sergilärlan, ani annadardılar o uzak 1990-cu yılda olayları. Sergileri hazırlamıştı Komrat muzeyi.

Sora yortulu toplantı başladı Moldovanın hem Gagauz Respublikasının Gimnarınnan (*laflar –Todur Zanet, muzıka – Mihail Kolsa. Bu Gimna büün Gagauziya avtonomiyasının Gimnası da*). Sora nasaat için söz verildi Gagauziya Başkanına İrina VLAHa.

İrina VLAHın nasaatı:

"Zaman hayır olsun saygılı vatandaşlar!

Saygılı Gagauz Respublikasının veterannarı!

Saygılı premyer-ministr!

Saygılı Halk topluşun başı hem deputatlar!

25 yıl geeri – avgust ayın 19 – kuruldu Gagauz Respublikası. Bu önemni istoriya durumunda, bizim bobalar dooru karar kablettilär. Onnar korkmadılar kalkmaa, da korumaa aylelerini hem kendi Vatanını. Karşı koymaa volontörlara, unionistlerä hem başka radikal kuvetlerä. Bizim bobalarımız söledilär bütün dünneeyä, ki gagauzların var hakı yaşamasını kendibaşına düzmää.

Bezbelli, ki patriotların büük inanı hem girginnii durguttu Moldovanın hem Ruminyanın birleşmesini. Bu kuvet kurtardı gagauz halkını asimilăţiyadan, moldovan halkını da – kendi devletini kaybetmektän.

Gagauz Respublikası karşıladı çok zorluk, kahır hem ensemäk günnerini. Bobalarımızın güçlü neetleri oturttular merkez kuvetlerini masaya, da ozaman çeketti annaşmaklar. Respublika olmaydı – kimsey gagauzları insan erinä saymayacedı, hem dört yıldan sora geniş avtonomiya vermeyeceydi.

Çoyu veterannar, aarayarak taa ii yaşamak, gitti başka devletlerä. Ama bulunarak uzakta, onnar kuşku siirederlär oluşları, angıları geçer Gagauziyada. Onnar bütün üreklän bizim yanımızda. Moskvada, Ahkarada, Kievda hem başka kasabalarda – büün bizim vatandaşlar bu büük yortuyu bakaceklar, da getireceklär aklısına kendi kafadarlarını.

Новейшая история гагаузского народа дает важный урок. Мы можем преодолеть самые тяжелые испытания, когда объединены общей целью. К сожалению, этот посыл в предыдущие десятилетия был подзабыт. Мы – малочисленный народ – стали делить окружающих на «чужих» и «своих», «местных» и «пришлых», «правых» и «левых». И так без конца…

Неудивительно, что внутренними противоречиями стали активно пользоваться внешние, деструктивные силы в своих интересах. Известный принцип Римской Империи «Разделяй и властвуй» по-прежнему актуален в современной политике. И в этом контексте я хотела бы еще раз отметить ту огромную объединяющую роль, которую сыграл референдум второго февраля 2014 года. Референдум не оставил равнодушным ни одного жителя автономии и напомнил простую истину – жителей Гагаузии объединяет во сто крат больше, нежели разъединяет.

Сегодня наш народ должен мобилизоваться для новых задач. Это строительство процветающей, сильной Гагаузии. Мы доказали свое право на государственность и политическую автономию. Но нам еще предстоит системная работа по реализации экономического потенциала Гагаузии. А этот потенциал огромен.

Уважаемые присутствующие!

У Гагаузии есть все предпосылки, чтобы стать регионом с высокими социальными и экономическими стандартами. Регионом, удобным для работы, учебы, создания семьи, строительства карьеры, открытия собственного бизнеса.

Регионом с благоустроенными городами и селами, современными больницами и школами, развитой дорожной инфраструктурой.

Регионом, откуда дети не будут уезжать за границу в поисках лучшей жизни. А старики не будут встречать старость в бедности и одиночестве.

Нет такого политика, общественного деятеля, предпринимателя, простого гражданина, который бы не желал своей малой Родине, своим близким и родным благополучия и процветания.

Мы справимся с этой задачей.

И достойно продолжим дело, начатое нашими отцами 25 лет назад.

O zamannar

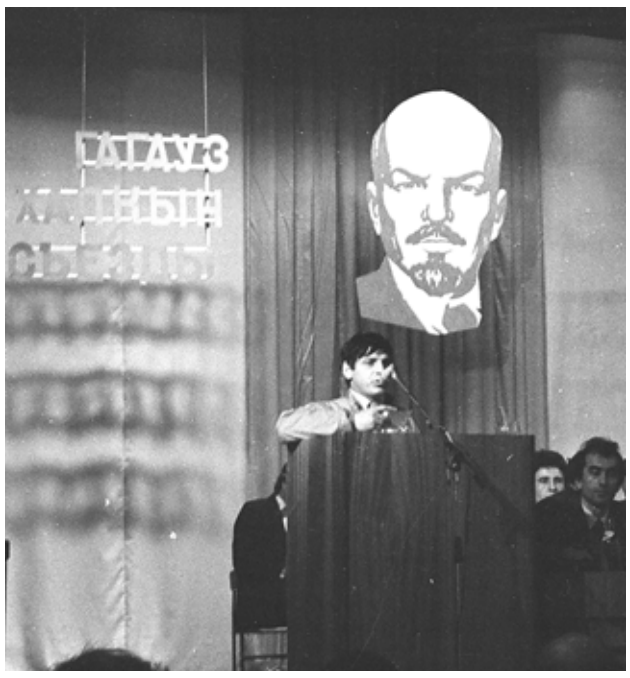

HEPSİ İŞLÄR BİZİM KUVEDİMİZÄ GÖRÄ!

YAŞASIN GAGAUZİYA!"

Bundan sora söz verildi Moldova Premyer-ministrusununa Valeriy STRELEŢa, Gagauz Respublikasının ilk prezidentına Stepan TOPALa, Gagauziya Halk Topluşu Başına Dimitriy KONSTANTİNOVa, Gagauz Respublikasının üüsek Sovetini predsedatelinä Mihail KENDİGELENa, Rusiya Büükelçisinä Farit MUHAMETŞİNa, Türkiye Kişinev Büükelçiliin 1-ci sekretarinä hem Büükelçi vekilinä Başar BAŞOLa, başka diplomatlara hem cümne insannarına.

Nasaatlardan sora kısa bir konţert oldu, angısında pay aldılar Gagauziyanın anılmış ansamblileri hem artistleri Mariya KISA (Taranenko), Lüdmila TUKAN, Valentina hem Mihail YASIBAŞ.

Not. Gagauz Respublikasının 25-ci yıldönümünä baaşlanan yortulu toplantı kapandı "Yaşa Halkım" türküsünän (laflar –Todur ZANET, muzıka – İlya FİLEV).

Çiçeklerin erinä, düünä oyuncak getirin!

Kongazda eni adet. Bu adettän tutun!

Paalı okuyucularımız! Siz vardı mı düşündüünüz kaç bin ley veriler çiçeklerä bir düündä? Da sora o çiçeklärlän ne olêr? Dooru: onnar kuruyêr da sıbıdılêrlar. O sıbıtmaklan o binnärlän ley da sıbıdılmış olêr. Bu işi bir türlü doorutmaa deyni, bu yazın, kongazlı gençlär Alöşa YANAKOV hem Valentina PULUKÇU kendi düüncülerinä ölä dedilär: "Çiçeklerin erinä, düünä oyuncak getirin!"

Düüncülär biraz şaştılar, ama gençlerin lafına uydular. Herbir çift, oyuncak ellerindä, düünä geldi. Çok oyuncak toplandı. Ama bu şaşılacek eksperement düünnän bitmedi. Gençlär taa ilerdän karar almışlar oyuncakları baaşlamaa o uşak başçasına, nereyi kendileri da taa küçüktän gitmişlär – Kongazın 4-cü uşak başçasına.

Ölä da yapıldı. Düündän sora, Alöşaylan Valentina o oyuncakları uşak başçasına getirdilär, neredä bir yortu esabı sırasında, onnarı uşak başçasına baaşladılar. Uşak başçasının zaametçileri da, maasuz bu iş için, hazırladılar bir meropriyatiye – *Hoca Nastradinin fıkraları için "Dostımuz – Hoca Nastradinin!"* yortusunu. O meropriyatiyada uşaklara "geldilär" gagauz folklor kahramannarı Hoca Nastradinin (*Natalya Afanasiyevna FAKALLI, terbiediciyka*) hem kuzucuklarlan (*büük grupanın uşaklar*) Oglan (*Anna Födorovna SABİYA, terbiediciyka*).

Götürdü meropriyatiyayı Olga Konstantinovna KARASTOYAN (*gagauz dilindä üüredici-terbiediciyka*).

Meropriyatiyanın sonunda uşak başçanın direkrotu Anna İlyiniçna BUÇKOVA kendisinin hem kolektivın adından şükür etti eni kurulan ayleyä, uşak başçasına büük saygı için hem baaşışlar için.

Mariya Dimirievna ÇEBANOVA, Kongazın 4-cü uşak başçasının metodisti

Mariya Dimitriyevna TANASOVİÇa "Ana Sözü" Diploması verildi

Geçennerdä "Ana Sözü" gazetanın DİPLOMAsı verildi Komrat "Ay-Boba Mihail ÇAKİR" adına pedagogika kolecın direktoruna Mariya Dimitrievna TANASOVİÇa. Bunu yapmaa karar aldık o üzerä, ani Mariya Dimitrievnanın çok yıllar sıravardı "Gagauz hem başka dillerdä pedagogika kadrolarını hazırlamakta hem terbietmektä büük çalışmaları var", hem Canabisi büük havezlän zaamet eder, ani "Ana Sözü" gazetasınnan ortak işbirliindä "Ay-Boba Mihail ÇAKİR" adına pedagogika kolecında literatura, kultura hem incäzanaat sıraları ömürä geçsinnär deyni".

"Ana Sözü" redakţiyası

Romıniyada festivalä katıldılar

Avdarma liţeyin uşak oyun ansamblisi (*öndercisi – Êduard KÖSÄ*) Romıniyanın Durêu kasabasında "Muntelui Çeahlêu" festivalinä katıldılar. Orada, gagauz ansamblisindän kaarä, pay aldılar uşak ansamblileri Bulgariyadan, Çehiyadan, İtaliyadan, Makidoniyadan, Moldovadan (*Avdarmanın ansamblisi)* Polşadan, Romıniyadan, Sloveniyadan, Türkiyedän, Vengriyadan.

Uşaklarlan bilä bu festişvalä gitti liţeyin direktoru Elena KARAMİT ta. Canabisi annattı *avdarma.md* portalına, ani uşaklar kendilerini islää taraftan gösterdilär. Avdarmanın ansamblisi üç oyun gösterdi: moldovan oyununu "Sêrbêtoreaska", gagauz oyununu "Çobannar" hem bulgar halk oyununu.

V. MANJULun "Var vakıdım" albomu

Anılmış gagauz türkücüsü Vitaliy MANJUL dördüncü audio albomunu çıkardı. Albomun adı – "Var vakıdım".

Nicä bildirdi kendisi Vitaliy MANJUL, albomda 8 türkü var. "Var vakıdım" albomu CDlerdä yok. Onun sadä internettä onlain versiyası var.

Gagauz biznesmeni Yuriy DİMÇOGLUnun yardımınnan, "Var vakıdım" albomun prezentaţiyası Ukraynanın Kotlovina küüyündä, oldu.

Yaptıklarını braktı halkına

(Raametli İvan Födoroviç KONSTANDOGLUyu anarak)

İvan Födoroviç KONSTANDOGLU büük devlet adamıydı. Yaşamasında Devlet için o çok işär yaptı: liţeyleri açtı, sora o onarda işi dooruttu, örüttü... Olur demää, ki üüredicilik tarlalarında çok uurlarda çalıştı hem da herbir uurda kendisini büük profesional gösterdi.

Ama, bana kalsın, en büük hem önemni işiydi onun kendi halkına izmet etmää. XX-ci üzyılın 90-cı yılların sonunda, açan, var nicä demää, istoriya uurunda gagauzlarda bir büük olay oldu: gagauz dili kirilitadan latin grafikasına geçirildi, İvan Födoroviç KONSTANDOGLU başka bilim hem milletçi adamnarın arasında (D.N.Tanasoglu, N.İ. Baboglu, E.K. Kolţa, T.Marinoglu, T.Zanet, h.b.) büük meraklık gösterdi.

Argumenti onun buydu: uşaklara taa ilin olacek okulda üürenmää, çünkü devlet dili hem başka yabancı dillär hep bu grafikada düzülü. Da te biz başladık.....

Birdän kalktı soruş nedän başlayalım? Hakımızı bu işä çetinnettiktän, zakonnarı kaviletmektä sora karar alındı hazırlamaa metodika tekliflerini, neredä açıklanacek nicä okullarda uşakları gagauz dilini latin grafikasında üüretmää.

Komrat, Çadır hem Valkaneş rayonnarda kuruldu bir aylık kurslar, neredä üüredicilär küçük klaslarda hem büük klaslarda tanıştılar nicä gagauz dilinin kurallarını latin grafikasında eni orfografiyaya hem punktuaţiyaya görä kullanmaa.

O annardı, ki neetimizi tamannama deyni, biz örnek bu dünnedä bulamayacez. Başladık, olur demää, moldän. Kimär kerä okadar zordu, ki kuvedimiz kalmazdı. O bakardı bizä da deyärdi: "Kim dedi, ki kolay olacek. Biz bu yolu kaptık mı, ondan dooru, bireri sapmadaan, sonunadan lääzım gidelim. Bu bizim borcumuz"

Kendisi İvan Födoroviç matematika uurunda speţialistti, ama kimär kerä o taa büük filolog kendini gösterärdi, nekadar maasuz kurulu orfografiya kurallarını düzmää deyni komisiyanın azaları. Çizelim, ki İvan Födoroviç KONSTANDOGLU ne iştän dä tutunmazdı çok derin sürärdi. Hem da taa bir işi isteerim noktalayım: o ölä fikirliydi, ki nelär o açıklardı, sora, çok zaman geçtiynän , hepsi hep o fikirä gelärdilär. Başka laflan, situaţiyayı 10 adım ileri esaplamaa bilärdi. Vardı ölä ideyalar, ozaman onnar tamannanaydı, şindiki zamanda dilimiz taa güçlü hem koruntulu olaceydı.

Laf gider 1-ci – 4-cü klaslar için. Onun ideyasına görä gagauz uşakları ilk klaslarda, neredä onnara baş bilgilär veriler, lääzımdı başlasınnar üürenmää kendi ana dilindä. O sayardı, ki küülerdä uşaklar hazır ana dilindä üürenmää, onnarın aktiv sözlükleri hazır ilk basamakta bilgileri gagauz dilindä taa başarılı kabul etmää. Uşaklar da o zaman bir yıl taa az üüreneceydilär – maasuz bir yıl rus dilini üürenmää plannıydı. Paralel bunnan, Konstandoglu sayardı, uşaklar geçsinnär lääzımdı, analarbobalar ayırdıı, üüretmäk dilinä. Ama İvan Födoroviç da, nekadar güçlü olmasın, önündä "taştan düzülü duvarları" kıramadı...

Aklıma geler o zor, dolaşık, korkunç yıllar, açan halkımız titsi günneri yaşadı. Kafamı iilderim bütün halkımın önündä hem da bu adamın da, ki benim halkım gösterdi kendisini çetin birliktä, korkusuz, güçlü. O zaman en zordu Kişinevdä yaşayan gagauzlara: onnar iki ateşin arasındaydılar.

Da onnarın arasında, kim savaştı, ilkin, beki da çok yufka köprüyü düzmää, bu adamdı da. O köprü barış köprüsüydü, verärdi umut, ki ortalık sus olacek, cenk başlamayacek.

Çok kerä şaşardım bu adama, kimi situaţiya dübü-düz "koşedän" düzülüydü. O bilärdi ne türlü köşeleri doorutmaa da sonunda problemayı çözmää. En zor erlerdä herbir köşeyi doorutmaa deyni şakası vardı.

Zamannar su gibi aktı gitti, İvan Födoroviç rametli oldu, ama biz bir kerä da unutmayacez onun yaptıklarını ana dili için, kendi halkı için. Yaptıklarını da kendi halkına braktı.

Anna STOLETNEYA

PATRETTÄ: İvan Födoroviç KONSTANDOGLU ministru yardımcısıykana. *(Foto Todur ZANETin arhivından).*

Haldun TANERın duumasının 100 yılına Halklararası teatru yaratmaların yarışması

Türkiyenin büük dramaturgu hem yazıcısı Haldun TANERın duumasının 100-cü yıldönümünä Türk Dünnäsında ortak bir dramaturgiya yarışması açıldı. Avrasya Yazarlar Birlii, TÜRKSOY hem Türkiye Devlet Teatruların Genel Müdürlüynän işbirliindä, Türkiye Başbakannık Tanıtma Fondunun yardımınnan, bütün Türk literatura dillerindä kurulan yarışma, "BİN NEFES BİR SES" HALKLARARASI TÜRKÇÄ TEATRU YAPAN DEVLETLÄR FESTİVALindä tanıtılacak.

Haldun TANERın duumasının 100 yılına Halklararası teatru yaratmaların yarışmasının kuralları

YARIŞMA KALUPLARI:

- **Konu**: Serbest.
- **Stil**: Serbest (*uşak, kısa hem adaptaţiyalı pyesalarından kaarä*).
- Yarışmanın Dili: Yaratmalar lääzım yazılsınnar türk, azerbaycan, kazak, kırgız, türkmen, uzbek, tatar, başkurt, çuvaş, krım tatar, gagauz, karaçay-malkar, kumuk, uygur, hakas, altay, saha, tuva literatura hem dialekt dillerindä.
- Yarışma herkezinä açık, yaş kertikleri yok.
- Herbir yazıcı yarışmaya tek yaratmaylan katılabilir.
- Yarışmaya yollanan yaratmalar lääzım yazılsınnar ştenaya koyulacek uygun tehnikada.
- Yaratmalar lääzım olsunnar original, başka yada başkasının yaratmaklarından aktarmalı, uydurmalı hem adaptaţiyalı olmasınnar.
- Yarışmaya katılacak yaratmalar taa ileri hiçbir yarışmada ödül almamış hem başka bir erdä yayınnanmamış hem da ştenaya koyulmamış olaceklar.
- Yarışmaya yollanan yaratmalar lääzım yazılı olsunnar kompyuterda A-4 formatında, Times Roman yazı fondunda, 12 punktlan hem 1,5 araylan.
- Yaratmalar, en çok iki perdelik olacek.
- Yarışmaya yollanılacek yaratmaların üzerindä sade parol yazılı olacek; paroldan kaarä yarışmacının adını belertän bir nışan bulunursa, yaratma yarışma dışı brakılacek
- Yarışmaya katılacak yaratmalar, 6 ekzemplär olarak yollanacek. Ayrıca, yaratmanın koyulan büük konvertin içinä Word formatında hazırlanmış dosye hem yaratma CDya yazılı olarak koyulacek.
- Yarışmacı, adını hem laabını, açık adresini, biyografiyasını, 1 patredini ayrı bir küçük konvertä koyacek. Konvertin üstündä sade parol lafını yzacek da yaratmanın büük konvertinin içinä koyacek. E-poçtaylan yollanan yaratmalarda bu bilgilär maila ayrıca eklenecek hem yarışma sekretarliindä yarışmanın sonuna kadar saklanaceklar.
- Yarışmaya katılacek yaratmalar: **AYB Sakarya Mahallesi Göztepe Sokak 5/A** adresinä eldän yada poşta yolunnan, yada *htoyunyaris@ayb.org.tr* adresinä e-poçtaylan verilecek.
- Yarışma onetimi, lääzım olduu durumda, ön elemä jürisi oluşturabilir.
- Yaratmaların incelenmesi Türkiye türkçesinä çevirilän yazılar üzerindän yapılacektır.
- Yarışmaya katılan yaratmalar, geeri verilmeyecek hem onun saabisi bu konuda hiçbir hak isteyämeyecek.
- Jüridä pay alan azalar hem bu kişilerin birinci uurda senseleleri hem yakınnarı yarışmaya katılamazlar.
- Yarışma kaluplarına uymayan danışmalar incelemeyä alınmayaceklar.
- Yarışmaya danışan yaratmaların saabileri, yarışma kaluplarını kabul etmiş sayılır.

YARIŞMA KALENDARİ:

Yarışmanın duyurulması:
15.04.2015.

Yaratmaların son verilän günü:
30.09.2015.

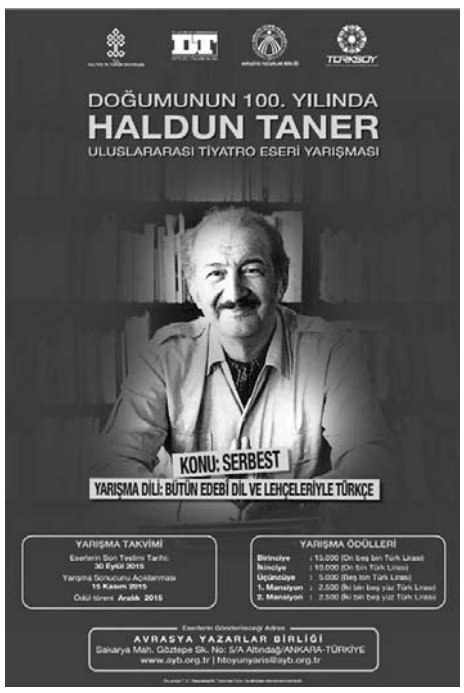

Yarışma sonucunun açıklanması:
15.11.2015.

Ödül sırası:
Kırım (dekabri) 2015.

YARIŞMA ÖDÜLLERİ:

Birinciyä: 15.000 (*On beş bin Türk Lirası*).

İkinciyä: 10.000 (*On bin Türk Lirası*).

Üçüncüyä: 5.000 (*Beş bin Türk Lirası*).

1. Mansiyon: 2.500 (*İki bin beş yüz Türk Lirası*)

2. Mansiyon: 2.500 (*İki bin beş yüz Türk Lirası*).

Avrasya Yazarlar Birlii

Sevgili can sesleri – Brakêr dünnedä izleri...

Galina Dimitrievna SİRKELİ duudu 1959-cu yılda Canavar ayın (oktäbri) 21-dä, Başküüyündä. 1981-ci yılda Tiraspoldakı pedagogika institutunu başardı. Artık 25 yıl üüredici işleer. Büünkü gündä Ay-Boba Mihail ÇAKİR adına pedagogika kolecindä çalışêr.

Galina Dimitrievnanın 2014-cü yılda "Lüzgerli havada sazların türküsü" adlı peet kiyadı. Çıktı. Büün teklif ederiz tanışasınız Canabisinin eni peetlerinnän.

Güzllü gününä yaşamak bastı

Erken. Karannık.
Taa gecä saadı,
Ama horozlar
Öttülär sesli.

Cüz yaşlı. Duman.
Dışarsı serin.
Sert, cansız lüzgär
Aaçları sallêêr.

Tokadı açıp,
Üfkeli kapêêr.
Evin örtüsü
Raatsız titirer.

Neçin, sanki, yaz
Tez geçti, kaçtı,
Yaşamak güzllü
Gününä bastı?

Yalpaklık

Yalpak sözleri-
İlkyaz selceezi,
Kahırı daadêr,
Yorgunnuu alêr.

Yalpak laflardan
Başçalar açêr,
Can sıkıntısı
Tel-tel söküler.

Su hem ateş

Su hem ateş
Oturêrlar karşı,
Çalışêrlar çözmää
Kendi paasını.

Su söleer:
"Bän sendän
Fikirli
Hem da, elbet,
Taa kuvetli.
Bän varım
Hem vardım
Bu dünnedä,
Açan sän hiç yoktun
Er üzündä!"

Ateş üfkeli
Baktı suya,
Ekleyip lafını,
Koydu büük nokta:
"Olmaydım bän,
Sän ozaman
Buz kalaceydın
Er üzündä!"

Maavi gül

Başçada türlü güllär:
Kırmızı, sarı
Hem biyaz, hem da pembä,
Taa da var maavi.

Şaşkın. İnanılmaz.
Yok ne sölemää...
Halizdän güllär maavi
Açêr başçada.

Herbir gülün dünnedä
Var adı, eri:
Kırmızı – sevgimizä,
Biyaz – gelinin,

Pembeyi – anamıza,
Sarı – gücenmäk,
Bitmiş, geçmiş sevgidän
Başka yola sapmak.

Maavi gül. Ne meraklı!
Gözünü alêr,
Ama baktın taa yakın –
Gül gibi açêr.

Kokusu da hep ölä,
Nicä biyazın,
Kırmızı, sarı gülün
Hem da pembenin.

Neçin hem nedän insan
Gül maavi aarêêr,
Da onun gözelliindän
Kör hem saar kalêr?

İnan

Çok laf, sonsuz sözlär,
Üüsek sestä konuşmaklar.
Ne sölendi –
çoyu boş-boşuna...
Laflar uçêrlar havada.

Açan kurak Bucaa bastı,
İnsan, hayvanâ dolay sındı.
Hep toplanıp, küüdekilär
Düşündülär, lafettilär...

İhtiarların nasaatına
Karar alêrlar te bölä:
Pazar günü kıra çıkmaa
Da orada dua etmää.

Toplandılar, bakındılar,
Sessiz kıra yollandılar.
Salt bir ihtiar esap aldı
Da hepsinä o danıştı:

"Ya, bakın, bakın bu uşaa.
Onun temiz, inan ürää.
Yaamurluunu salt o aldı,
Ondan, ki inanı kaavi!"

Küçüklüüm mutlu,
düş gibi geler

Küçüklüüm mutlu,
Düş gibi geler.
Nereyä aklım
Dayma hep uçêr.

Sundurmalı ev.
Çöşmeli pınar.
Başçada açêr
Kırmızı güllär.

Aulda baalar,
Uz direklerdä,
Sansın askerlär -
Sıra dizidä.

Babum kotlonda
Biber pişirer.
Dädum yakında
Yakacak toplêêr.

Avşam serinnii –
Maavili renktä.
Masa kurulêr
Aacın altında.

İlkin sofraya
Tuzluk koyulêr,
Çanak tepeli
Biberlär geler.

Onnar var tatlı
Hem da pek aacı,
Yannış daladın –
Yaktı içini.

Piliç mancası
Mamaligaylan –
Taa datlı ondan
Yoktur imek.

Küçüklüüm mutlu,
Düş gibi geler.
Nereyä aklım
Dayma hep uçêr.

Candan gelän sesleri

Candan gelän sesleri –
Yaşamanın sedefleri,
Gecirilmiş kantardan
olaylar,
Sincirdä dizili duygular.

Candan gelän sesleri –
Yaşamanın gergefleri.
Ne meraklı ne çiçekli,
Türlü renktä korafları.

Candan gelän sesleri –
Dolaya, dünneyä sevgi:
Eşil çimenä, gülä
Lüläkanın kokusuna.

Sevgili can sesleri –
Brakêr dünnedä izleri
Onnar avaza benzär
Uzaklara uçar, uçar.

Umut

Avşam yatarkan uyumaa,
Kimin yok umudu
gelän günä.
Hiç kimsey bilmeer,
ne bekleer onu:
Hoş güneşli,
yalpak sabaa
Osa ölüm, ani
durêr sık kapuda.

Ne da olsa –
çalıştırêrız saatları.
Sabaa olunca saat altı –
çalsın saatlar,
Kalksın aylä –
eni günü karşılamaa.

Nedän hem kimä?

Nedän hem kimä şairlär yazdırêr
Küsülü, suparat, dumannı gününü,
Şamatalı yaz yaamuru,
Biyaz, sayısız hoşlu kaarları,
Sonsuz, kenarsız tozlu yolları,
Maavi gökleri, bulutları...
Gecelerdä yıldızları...
Sevgiylän dolu kıpımnarı...

Boş içerdä korkuları,
Sessizlii, kahırını,
Can acıdan sancıları.
Gidän kuşları uzaklara,
Boş yuvayı saçak altında...

Eski yannamış duuma evini,
Neredä yok uşak sesleri,
Kurulu sofra – boba başında,
Sıcak ekmek ananın elindä.

Salt zamanın güclü sesleri –
Kurumuş kapunun gıcırtısı.
Rifmada strofalar tefterindä –
Diri hem açık yazılarda.

Sizin üzündän dünnä kaybeler

Herbir dinin, memleketin,
Türlü zanaatta, konuşan dılındä,
Zengin hem fakir evlelerindä,
Evellerdä hem büünkü günnerdä
Cansızlık fenalın dostu sayılêêr,
Onun sessizlii kötülüü kurêr.

Benim hiç yok işim burada,
Durêrım herkerä bir tarafta,
Yok karışmak, laf katmak-
Bölä kuralda geçer yaşamak.

Cenklär kızışêr – cansızlık büüyer...
Sizin üzündän dünnä kaybeler.
Nasıl baarmaa – işitsinnär,
Uyvasında uyansınnar.

Nesoy ilaç çıkarılsın,
Ki cansızlık ilaçlansın.
Bakın, insan, ne olêr dolayda
Komuşunun başçasında!?

Ateş, kursun, öler insan,
Korkuylan bakêrlar uşaklar...
Nasıl durêrsın bir tarafta,

Yanêr evlär pek yakında?
Büün-yarın ateş sizi bulacek,
Uyvanızı kül yapacek.

Gökä baksana...

Gökä baksana – leleklär uçêr.
Annat kahırını, büülü renklı düşlerini,
Ki uzaklaa getirsinnär.
Kahırları oralarda brakıp,
Düşlerini kanadında gezdirsinnär.

Nelär oldu – geeri dönmäz.
Akan suya iki sıra
hiç bir-kimsey girmäz.

Can dermenin çalışması

Can dermenin çalışması
Ölçer saadı hem asiri.
Nelär oldu, ne olacek
Can dermeni esaplayacek.

Kimiz biz? Nedän geldik bu dünneya?
Ne kalacek bizdän, kimä?
Ne olacek toomruklardan?

Tatlı hem lezetli meyva
Osa erä dökülecek
Topraklan karışıp,
Er üzündän kaybelecek.

Bölä insannarın çalışması:
Var boşuna hem faydasız,
Var önemli hem var paasız.
Geçer onnar can dermenin
taşlarından
Biri olêr peklovka un,
Biri sa toz- tozdan.

Gagauz dilindä bir jurnal çıktı

Geçennerdä Türkiyada çıktı gagauz dilindä "Ayna" adlı jurnalın ilk nomeri, bildirer GagauMedia portalı. Bu jurnalı hazırladı onun saabisi, filologiya bilgilerindä doktor Güllü KARANFİL.

Portal bildirer, ani bu jurnalda var rubrikalar: *Proza, Poeziya, Türk Dünnäsının selamı, Çevirmelär, Folkolor sedefleri, Aaraştırmalar, Kendini gagauzlara adamış insan, Yübilärlän laflaşmak, Türk dünnasının bükleri, Eskidän bir foto, Hoş geldin, kiyat.* İçindä hem klasiklerin, hem dä genç yazıcıların yaratmaları olacek.

Gazetamızda yannışlıkları doorudarak

Gazetamızın geçteki nomerindä "Komrat muzeyindä Gagauz Devletlin Simvollarının 25-ci yıldönümünü kutladılar" adlı materialda (*bak "Ana Sözü" No. 13-14, 2015, sayfa 4*), redakţiyanın beterinä, yannışlık oldu. Cümleyi *"Bundan sora da, yortulu toplantıyı götürän Valentina* ***DERMENCİ****..."* läzım okumaa "*Bundan sora da, yortulu toplantıyı götürän Valentina* ***İVANENKO****..."* Redakţiyanın adından saygılı Valentina İVANENKOdan bizi prost etsin dileeriz. ***"Ana Sözü" redakţiyası***

XX-ci üzyılın 40-cı yıllarında kırılan Gagauzlara REKVİEM

Harman ayın 19-da tipardan çıktı Todur ZANETin **“Benim bir kabaatsız kırılan GAGAUZ Halkıma REKVİEM”** kiyadı. Kiyatta, poema hem proza formasında, annadılêr o genoţid hem zulumnuklar için, ani yapıldı gagauzlara karşı XX-ci üzyılın 40-cı yıllarında.

Kiyadın içindekilerini var nicä annamaa Rekviem poemasının bölümnerindän: “Ama canını satma!”, “1941-ci yılın Kirez ayın (iyün) 13-üç gecesi... (*Gagauzların Sibirä ilk kaldırılması*)”, “1941-ci yılın yazı. 1944-cü yılın yazı. Cenk vakıdı...”, “Aaçlık. 1946-47 kışı...”, “1949-cu yılın Orak ayın (iyül) 6-sı gecesi... (*Gagauzların Sibirä ikinci kaldırılması*)”, “Can baarması”.

“Epilog erinä” bölümündä avtor verer genoţid kurbannarı için statistika bilgilerini.

“Benim bir kabaatsız kırılan GAGAUZ Halkıma REKVİEM” poemasından sora, “Hiç bitişmeyän düşüncülär” bölümündä, kiyadın temasınnan ilgili olarak, avtor verer proza annatmasını “Zaman kanatları” hem “Onnar geldilär sabaa karşı...” proza kiyadından bir parça. Kiyat başarılêr peetlärlän “Ya varız biz, ya da ölüm!”, “Kerpidennän kesip kökünü”, “Biz – bizdän! Onnar – kuyrukludan!”, “Sadä Halkımnan birliktä”, “Bendä var bir Vatan”, “Dündän, büünä hem yaarına”.

Kiyadın sayfalarında verili birkaç patret ta, o insannarın, ani bu genoţid kayaların içindän geçtilär hem diri kaldılar.

“Benim bir kabaatsız kırılan GAGAUZ Halkıma REKVİEM” kiyadın dünneyi görmesindä avtora yardımcı oldular meţenatlar Ruslan Petroviç GARBALI, *“Birlikte iyilik” cümne Birliin başı,* Evgeniy Nikolaeviç KAPSAMUN, *gagauz biznesmenı (Tomay/Moskva)*, Vasiliy Afanasieviç KOLTUK, *gagauz biznesmenı.* Bundan kaarä tehnik yardımı verdi “GAGAUZLUK” cümne Birlii. Hepsi sponsorlara avtor şükür etti.

Kiyat parasız verilecek Gagauziyanın şkolalarına, bibliotekalarına hem kultura kuruluşlarına. Kiyadın tirajı – 500 taanä.

PATRETTÄ: Kongaz küüyün en zengin aylelerindän birisi – KUŢAR aylesi. Arkada solda ayakça duran kızçaz: kongazlı Karaydalı Nikolay Födoroviçin babusu – Mariya. *1890-cı yıllar.*

Türk dünnäsı resimcilerinä deyni TÜRKSOYdan 18-ci plenêr

Artık 18 yıl TÜRKSOY tarafından Türk dünnäsı resimcilerinä deyni plenêr yapılêr. Plenêr iki afta sürter, nedän sora bu resimceliren resimnerin sergisi olêr. Bu yıl plenêrda vardı Gagauziyadan resimci Pötr NOVAKOV.

Bu yılkı plenêrı TÜRKSOY hazırladı Türkiyenin Aksaray kasabanın mêriyasınnan bilä. Onuştan da Harman ayın (avgust) 1-dä bu kasabda plenêrın sergisi açıldı. Serginin açılışında pay aldılar Aksaray kasabanın mêrı Halük Şahin YAZGI hem TÜRKSOY Genel sekretari Düsen KASEİNOV.

Sergidä er aldı 100 resimdän zeedä, angılarını etiştirdilär hazırlamaa resimcilär iki aftanın içindä. Nicä urguladılar serginin açılışında söz alan resimcilär, bu plenêr verdi kolayını Türk dünnäsının resimcileri biri-birlerinnän tanışsınnar, kendi ustalıklarınnan paylaçsınnar hem Türk dünnäsına kendi halklarının kulturasını hem incäzanaatını açsınnar.

TÜRKSOYun 18-ci plenêrında pay aldılar resimcilär:

Muşvik ALİEV (*Azerbaycan*), Abdulhan TLEUJANOV (*Kazakistan*), Bekten USUBALİEV (*Kırgızistan*), Begeneh BERKİLİEV hem Hoca Muhammed ÇÜRİEV (*Türkmenistan*), Rahme MANASTIRLI (KKTC) Arcan İUTUEV (*Altay/Rusiya*), Ralif AHMETŞİN (*Başkurdistan/Rusya*) Väçeslav KUÇENOV (*Hakasiya/Rusiya*), Pötr NOVAKOV (*Gagauz Yeri/Moldova*), Sardana DAVAESENGE (*Saha-Yakutiya/Rusiya*), Grigoriy ÊYDİNOV (*Tatarstan/Rusa*), Svetlana SİDOROVA (*Çuvaşistan/Rusiya*), Orhan İSMAİL (*Bulgariya*), Êmel MAHMUT (*Makedonya*), Merima İVKOVİÇ (*Bosna-Hersek*), Êthem BAYMAK (*Kosova*), Gabriele ŞAFFARŢİK (*Germaniya*), Mustafa DİĞLER, Hüsnü KAÇMAZ hem Mustafa Cevat ATALAY (*Türkiye*).

Not. Plenêr (franţuzça en plein air – “açık havada”) – açık havada hem gün şafkında resimnemäk tehnikası.

Genç türkücüykanın Olga PAÇİnin eni türküsü

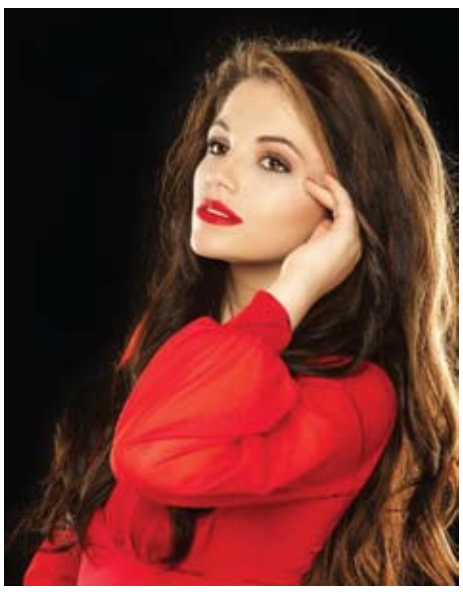

Geçennerdä gagauzların genç türkücüykası Olga PAÇİ kendisinin eni türküsünü insannarın önünä çıkardı. Türkünün adı “YILDIRIM” (*lafları – Elena MOKANU, muzıka – Konstantin DUŞKU*).

Bu türkü türkücüukanın gagauzça ilk profesional türküsü. Taa ileri Olga PAÇİyi dünnää tanıdı rusça türkülerindän – «8:0», «Помни», «Моя любовь».

Olga PAÇİ duudu Kongaz küüyündä. Türkü çalêr 17 yaşından beeri.

Not. “YILDIRIM” türküsünü bakın hem sesläyin *https://www.youtube.com/watch?v=APrTLAZ2dmI*

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basılêr
Tiraj – 3000 ekz. Sımarlamak No: 8045.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu, c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com